

DE APPEL
ARTS CENTRE

NL

ALICJA KWADE

SASKIA NOOR

VAN IMHOFF

6 FEB - 10 APR 2016

TENTOONSTELLING

ALICJA KWADE

6 FEB – 10 APR 2016

Ombuigen. Breken. Stapelen. Spiegelen. Kunstenaar Alicja Kwade (DE) past allerlei strategieën toe in haar werk, gebaseerd op een grondig wetenschappelijk-artistiek onderzoek. Ze bewerkt alledaagse voorwerpen en materialen – een fiets, een deur, een zakhorloge, of een spiegel – tot nieuwe vormen, die ze presenteert als afzonderlijke sculpturen of in installaties. Het resultaat oogt meestal ingetogen en minimaal, waardoor de aandacht zich richt op de inhoud, maar heeft wel een humoristische ondertoon. Kwade creëert zintuiglijke illusies die ons denken en de waarneming testen. Ze zet de kijker aan tot overpeinzingen over de aard van dingen. Wat is eigenlijk echt en ‘waar’ in de realiteit die ons allemaal omringt?

1. 64 Tage und 11 Stunden, 2016

Messing (zakhorloge)

afmetingen variabel

Tijd en de wijze waarop we tijd meten zijn centrale thema's in Kwades werk. Hoe ervaren we het heden, of het verloop van de tijd van het verleden naar de toekomst? In dit werk plaatst Kwade de wijzers van

zakhorloges op een witte wand. We lopen er langs en met iedere stap verspringt de tijd, we gaan van uren naar dagen. Het tijdsverloop golft als het ware over de wand en heeft daarmee een ritme dat refereert aan Isaac Newtons idee dat tijd absoluut is, “true and mathematical (...), of itself, and from its own nature (flows) equably without regard to anything external.” Doordat Kwade tijd subtiel suggereert met enkel wijzers, geeft het werk echter tegelijkertijd aan dat tijd zo veel meer is dan we kunnen bevatten met onze beperkte alledaagse perceptie.

2. Quantenbanane, 2015

Brons

20 × 10 × 7 cm

Alicja Kwade bevraagt in haar werk de structuur van de werkelijkheid, de essentie van dingen. Een kwantum is het kleinste gedeelte in de kosmos. De wereld ziet er in die allerkleinste deeltjes totaal anders uit dan de werkelijkheid die we direct waarnemen. Materie gedraagt zich soms als een golf en soms als een deeltje, en kan zich zelfs in meerdere toestanden tegelijk bevinden. In essentie

is alles beweeglijk en veranderlijk, maar tegelijkertijd statisch, net als een vallende bananenschil gegoten in brons.

3. Stellar Day (23 Stunden, 56 Minuten, 4,099 Sekunden), 2014
Steen, motor, kabel,
100 x 120 x 50 cm

Op het eerste gezicht lijkt dit een normale steen. Als je wat langer kijkt zie je echter dat de steen (van zo'n 700 kg) heel langzaam draait, met de klok mee en dus tegen de draairichting van de aarde in. Voor wie geduld heeft: de steen doet er in totaal 23 uur, 56 minuten en 4,099 seconden over voor hij rond is. Dat is precies een Siderische dag, de periode waarin de aarde ten opzichte van vaststaande sterren 360 graden om haar as roteert. De steen kan worden gezien als het enige dat stilstaat op aarde, niet onderworpen aan natuurkundige wetmatigheden.

4. Mitteleuropäische Zeit UTC +1, 2014
Messing, staal,
248 x 22.5 x 2 cm
Deze sculptuur is deel van de serie

werken Time Zone, waarin Kwade de manier waarop de mens tijd historisch heeft vastgelegd vereeuwigd in een messing en stalen vorm. Terwijl oorspronkelijk tijdszones langs rechte lijnen over de aarde zijn verspreid, zijn die later door geografische ontwikkelingen en internationale handelsafspraken aangepast aan de grillige contouren van landsgrenzen. Alleen op de polen, gebieden die van niemand zijn, worden die zones nog afgebakend door rechte grenzen. Tijd manifesteert zich hier wel in een rechte baan. Kwade laat zien dat de indeling van tijd artificieel is, een product van allerlei politieke en economische krachten, en werpt de vraag op of tijd ook niet een andere structuur kan krijgen.

5. Eadem Mutata Resurgo, 2013
Deur, hout
219x47x34 cm
Eadem Mutata Resurgo, 'ofschoon veranderd, ik blijf dezelfde': de titel van deze sculptuur zou een motto kunnen zijn van Kwades werk. vergezeld door een afbeelding van een spiraal verscheen deze tekst voor het eerst

op de grafombe van Jacob Bernoulli (1654-1705). Deze Zwitserse wiskundige heeft veel onderzoek gedaan naar de logaritmische spiraal, een kromme lijn die zichzelf continu reproduceert als je hem doortrekt. Je ziet deze vorm veel in de natuur, zoals bij een slakkenhuis of een melkwegstelsel. Geïnspireerd door dit natuurwetenschappelijke fenomeen ontstond deze sculptuur. De vorm lijkt paradoxaal: een deur sluit immers af, maar een spiraal suggereert eindeloosheid. Het is alsof Kwade de deur opent naar een alternatief universum.

6. Fahrrad, 2014

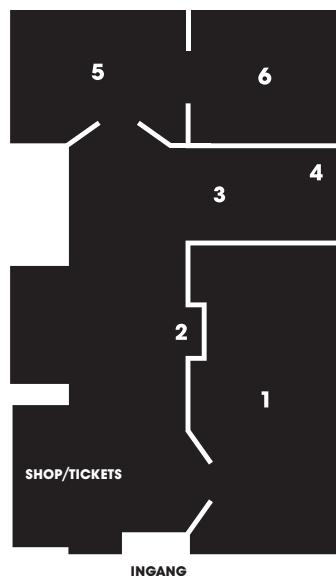
Een fiets in onderdelen verdeeld en verpulverd (ieder deeltje is 0,5 mm), vervolgens toegevoegd aan 29 glazen potten met labels

132.1 × 299 × 32.5 cm

Courtesy privé collectie, Luxemburg
Alicja Kwade bracht hier een fiets terug tot de essentie. Ze verdeelde hem eerst in onderdelen. Alle grondstoffen (ijzer, rubber, aluminium, foam, textiel, vernis etc.) zijn vervolgens verpulverd tot korrels van 0.5 mm en in 29 glazen potjes

naast elkaar tentoongesteld. Hoewel het materiaal hetzelfde is, is de vorm getransformeerd. Waar kijken we nu naar? Geen fiets, dat is duidelijk, maar zonder dit materiaal was de fiets er ook nooit geweest. Hij is nog steeds aanwezig in de herinnering. Je kan zeggen dat het materiaal slechts een andere verschijning heeft gekregen. Kwade laat zien hoe de vorm van dingen betekenis en waarde genereert.

BEGANE GROND

SASKIA NOOR VAN IMHOFF

#+21.00

6 FEB – 10 APR 2016

In deze locatie specifieke architectonische ingreep benadert Saskia Noor van Imhoff (NL) de Appel arts centre als site van een artificiële archeologische opgraving. Net zoals een bezoeker aan een archeologische site in uitdiepingen en afgravingen voorwerpen ontdekt die hij of zij ter plekke kan interpreteren, treft u in deze installatie, op en onder het oppervlak van de vloer, door de kunstenaar gemaakte objecten aan, die in een netwerk van (associatieve) betekenissen met elkaar verbonden zijn. Op een archeologische site ontvouwt tijd (geschiedenis) zich in opeengelegde aardelagen. Kennis en verhalen schuilen in (toevallig) overgebleven dingen; een gebroken vaas, een deel van een gebouw, een metalen speerpunt. Saskia Noor van Imhoffs installatie is op dezelfde wijze gelaagd en rijk aan betekenis en gedachten.

In haar installaties onderzoekt Van Imhoff hoe (kunst)voorwerpen worden verzameld, bewaard, beheerd en geduid, en welke status en waarde wij daarbij toekennen aan de ons omringende objecten en systemen. Dit doet ze door de

doorgaans voor het publiek onzichtbare kant van musea en archieven te bevragen. Zo zoomt zij in op processen van conservering, reconstructie, replica's, het depot, de opzet van een tentoonstelling en de institutionele architectuur. In dat proces legt ze onverwachte dwarsverbanden en verandert ze voortdurend 'de waarde en de waarheid van een object'.

Voor de Appel arts centre richt Van Imhoff zich specifiek op het tentoonstellingsproces, waarbij zij afzonderlijke elementen, zoals de architectuur, de rol van de curator of technische elementen, zoals klimaatbeheersing en transportkisten, inzet als vormen voor haar installatie #+21.00. Op intuïtieve wijze legt Van Imhoff de verschillende 'aardlagen' van de context en het tijdsbestek van het tentoonstellingsproces bloot, en onthult daarmee de verdeckte structuren van het tentoonstellen, conserveren en programmeren. In haar installatie versmelten het instituut en het kunstwerk, waarmee ze zichtbaar

maakt hoe het vrijwel onmogelijk is om een kunstwerk los te koppelen van de omgeving waarin het wordt gepresenteerd. Centrale thema's die in de installatie opduiken zijn het bevrozen van de tijd, het tegengaan van verval en vergankelijkheid bij (kunst)voorwerpen, maar ook bij de mens zelf.

Iets wat ogenschijnlijk onbeduidend of vergankelijk is, zoals een gips dat ooit om een gebroken arm zat, en kortstondig functioneerde om een breuk te helen, kan bijvoorbeeld een 'eeuwigheidswaarde' krijgen doordat het wordt bewerkt en in brons is gegoten. In hetzelfde tijdloze materiaal toont Van Imhoff verpakkingen van anti-aging crème, in werkelijkheid gebruiksvoorwerpen die iets kunstmatig willen conserveren, maar die we na gebruik ook zo weer wegwerpen.

Door voortdurend betekenissen te veranderen en bepaalde dingen aan de oppervlakte te brengen of te herhalen stelt Van Imhoff het kijken op scherp. Zo wordt een schilderij, een portret, herhaald in reproducties met

röntgenfoto's en infrarood opnames, onmisbare tools voor kunsthistorici en restauratoren die het ontstaan van een schilderij willen ontrafelen. De onzichtbare geschiedenis van een object wordt zo letterlijk deel van het beeld, terwijl de status van reproductie en origineel gelijk worden geschakeld. Door over deze fotografische afdrucken CMYK kleuren (de vier basiskleuren voor drukbestanden) aan te brengen, herhaalt ze vervolgens de afbeelding. De onzichtbare essentie van ieder drukbeeld, namelijk de kleuren waaruit het is opgebouwd, ligt als een filter over de beelden heen.

Vanuit haar fascinatie voor systemen, reeksen en collecties legt Van Imhoff dwarsverbanden tussen objecten en artefacten. Niet alleen de kunstwerken in een museumdepot, maar ook de spullen op een tafel en objecten die geen vaste plek in een ruimte hebben, verhouden zich tot elkaar. In de installatie zijn ook verwijzingen naar dit soort 'collecties' opgenomen. Zo liet Van Imhoff in de melkachtige helderheid van wasplaten

rondslingerende kledingstukken verenigen tot nieuwe objecten; de vraag wiens kledij dit eens was verdwijnt naar de achtergrond.

Hoewel de numerieke titel van deze tentoonstelling #+21.00 in eerste instantie wellicht weinig informatie blootgeeft, verwijst deze naar de systematische aanpak die Van Imhoff zich heeft eigen gemaakt, de serialiteit die daarin besloten ligt, maar nodigt ze de bezoeker tevens uit, met een open blik, een eigen systeem te ontwaren.

Tegelijk met de tentoonstelling in de Appel arts centre, toont het Stedelijk Museum Amsterdam van 13 februari tot 8 mei een nieuwe installatie #+23.00, die elk hun eigen karakter hebben en ingaan op de specifieke context van beide instituten. De twee tentoonstellingen worden verbonden door een door Jasper Coppes, Phil Baber en Saskia Noor van Imhoff gemaakte publicatie #+22.00 in de vorm een serie posters, die bij beide instituten verkrijgbaar is.

Saskia Noor van Imhoff (1982) woont en werkt in Amsterdam. Zij studeerde aan de Gerrit Rietveld Academie (2004-2008) en aan De Ateliers (2010-2012), gevolgd door een residency bij Künstlerhaus Bethanien. In 2013 werd zij door Marlene Dumas genomineerd voor de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs en had zij een tentoonstelling in het Slot Bad Bentheim als winnaar van het Ruisdael Stipendium. In augustus 2016 zal Van Imhoff een nieuwe installatie presenteren in het Frans Hals Museum in Haarlem. In Nederland wordt Van Imhoff vertegenwoordigd door Galerie Fons Welters.

COLOFON

ALICJA KWADE

CURATOR: MARC-OLIVIER WAHLER

MET SPECIALE DANK AAN: KÖNIG GALLERY
BERLIN; 303 GALLERY, NEW YORK AND
PRIVATE COLLECTION, LUXEMBOURG

SASKIA NOOR VAN IMHOFF

CURATOREN: ANN DEMEESTER, LORENZO
BENEDETTI, MARC-OLIVIER WAHLER,
LAURIE CLUITMANS.

MET SPECIALE DANK AAN:

SJOERD TIM AND TEAM, AREND, PHIL BABER,
JASPER COPPES, RENÉ GERRITSEN, NOORTJE
DE LEIJ, ARNOUT MEIJER, CAROLINE VAN
PAGEE AND MARJET ZWAANS.

DE TENTOONSTELLING KOMT TOT STAND MET
GENEREUZE STEUN VAN HET AMSTERDAMS
FONDS VOOR DE KUNST, MONDRIAAN
FONDS, CONTRONICS ENGINEERING B.V.
EN GALERIE FONS WELTERS.

M **AE** amsterdams
fonds voor de
kunst
mondriaan
fonds

ORGANISATIE:

DE APPEL ARTS CENTRE

TEKST:

GERBRAND KOREVAAR

OPBOUW:

SJOERD TIM AND TEAM

ONTWERP:

THONIK

DRUKWERK:

DE BESTE

PRINS HENDRIKKADE 142

1011 AT AMSTERDAM

020 625 56 51

WWW.DEAPPEL.NL

